Partenie Ciopron – un exemplu de fidelitate ortodoxă

Ion DÂMBU

În cadrul preocupărilor noastre științifice am căutat personalități ale Bisericii Ortodoxe Române, care au propovăduit credința în Dumnezeu în confruntarea cu regimul ateu din URSS, dar și mai apoi, după încheierea războiului, în situația în care și în România s-a instaurat un regim comunist-ateu. Este vorba de Partenie Ciopron – personalitate distinsă în confruntarea cu comunismul ateu.

Remarcam că implicarea la nivelul armatei a Bisericii în Campania din Est are loc prin intermediul duhovnicilor militari, atașați marilor unități pentru acoperirea nevoilor spirituale ale ostașilor, organizați într-un corp aparte, așa cum fusese prevăzut în Legea din 20 iulie 1921, promulgată prin Înaltul Decret Regal nr. 3.378, și în Legea și Regulamentul de organizare a clerului militar, promulgată prin Înaltul Decret din 18 iunie 1924, cu privire la primirea în cadrele armatei a preoților activi „de orice rit, pentru necesitățile confesionale și ale dezvoltării sentimentului religios". Prin aceeași lege era în mod oficial instituit Inspectoratul Clerului Militar, având în frunte un Episcop militar cu sediul stabilit, inițial, în București, apoi, din 1927, la Alba-Iulia. Episcopul era recunoscut prin lege ca având gradul de General de Brigadă, acordat imediat ce se termină ceremonia alegerii și învestirii ca Episcop al Armatei.

Biserica, prin activitățile sale misionare susținute în teritoriile recuperate de armata română după trecerea Nistrului, în august 1941, legitima – prin Episcopia Armatei, aflată sub conducerea lui Partenie Ciopron (1937-1948), planul activităților misionare militare. Fără îndoială, cel mai prodigios și mai reprezentativ Episcop al Armatei a fost Partenie Ciopron, o personalitate complexă și completă am putea spune, pentru multitudinea însușirilor fizice, intelectuale și morale cu care a fost înzestrat și pe care le-a dăruit cu folos Bisericii și neamului. S-a născut la 30 septembrie 1896 în satul Păltiniș, județul Dorohoi. După clasele primare, ia drumul Iașilor, unde se înscrie la Școala de cântăreți. După Primul Război Mondial, a intrat la *Seminarul Veniamin Costachi* din Iași, pe care-l termină în 1929, apoi se înscrie la Facultatea de Teologie din Cernăuți, unde în 1933 își ia licența.

Pentru seriozitatea morală exemplară, Mitropolitului Pimen Georgescu, i-a acordat rangul de Arhimandrit și misiunea de Exarh al Arhiepiscopiei Iașilor. Urmează cursurile de doctorat, iar în 1937 capătă titlul de doctor în teologie. În temeiul acestor realizări, la 17 iunie 1937, dintr-o listă de mai mulți aspiranți, Arhimandritul Partenie Ciopron a fost ales Episcop al Armatei, la propunerea Ministerului Apărării Naționale, care l-a recomandat Regelui Carol al II-lea, ținând cont de participarea la primul Război Mondial, când a fost grav rănit (29 iulie 1917), în dramaticele bătălii de la Oituz - Cașin.

Episcopul Partenie n-a fost niciodată un om de birou. La 20 iulie 1941 adresa preoților militari activi Ordinul circular nr. 35, în care li se reaminteau acestora sarcinile de îndeplinit pe front, alături de unitățile combatante. Concomitent cu inspectarea trupelor pe câmpul de luptă, își dădea silința să retrezească sentimentul credinței în sufletele enoriașilor, cărora după revoluția bolșevică din 1917, li s-au închis bisericile, le-au fost izgoniți preoții și li s-a confiscat dreptul la credință. În plan administrativ a pus la punct toate rămânerile în urmă de la Catedrala Reîntregirii, iar cu deosebit tact și înțelepciune a condus misiunea de reîncreștinare ortodoxă în spațiul eliberat și a reușit să mențină instituția clerului militar în dramatica perioadă de după 23 august 1944, până la 22 august 1948.